

ת"פ 2413/07 - מוחמד כנענה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21-07-2413 מדינת ישראל נ' כנענה(אחר/נוסף)
תיק חיזוני: 2021\437541

מספר בקשה: 9

בפני כבוד השופטת ג'ייה סקפה שפירא
ה המבקש מוחמד כנענה
נגד
המשיבת מדינת ישראל
ב"כ המבקש: עו"ד עדן מנסור; עו"ד חסן ג'בארון
ב"כ המשיבת: עו"ד הדס עמיר; עו"ד אילן אקווקה
החלטה

כללי

1. נגד המבקש הוגש כתוב אישום המיחס לו עשרים עבירות גילוי הزادות עם ארגון טרור וארבע עבירות הסטה לטרור, בגין פרסומים שפרסם, על פי הנטען בכתב האישום, בשלושה חשבונות שהפעיל בראשת החברתית Facebook מחודש Mai 2018 ועד חודש יוני 2021, בהם גם רשומות שפורסמו בתקופת מבצע "שומר חומות" שבמהלכו היו נתונים אזרחי המדינה תחת מתיקת טילים מצד ארגוני טרור מחוץ לישראל, ולצדם אירעו פיגועים והפרות סדר בתחום המדינה.

לחשבונות של המבקש, שהוא, על פי הנטען בכתב האישום, מזכיר כללן של תנועת "בני הכפר" ונושא משרה בוועדת המאבק העולונה של ערבו ישראל, היו אף עוקבים שנחקרו לרשותם שפרסם, והפרסומים, שככלו דברי הزادות, שבচ ও আহদা ل פעيلي טרור ולמעשי הטrror שביצעו, זכו למאות סימני חיבור, תגבות אזהרות ושיתופים רבים.

2. לפניה בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב- 1982, במסגרת עותר המבקש לקבל את המידע הבא:

א. רשימת כל התיקים, שבהם נפתחה חקירה בחשד לביצוע עבירות גילוי הزادות עם ארגון טרור והסתה לטרור, משנה 2018 ועד מועד הגשת הבקשה.

ב. העתק של כל כתבי האישום שהוגשו בתיקים הנזכרים בסעיף א' לעיל.

ג. העתק מבקשות המעצר עד תום ההליכים והעתק של החלטות בית המשפט בתיקים אלה.

ד. רשימת כל התקאים שבהם נסגר תיק החקירה ולא הוגש כתב אישום תוך ציון עילת הסגירה, תמצית ההחלטה של סגירת התיק והלאום של החשוד.

המבקש טוען כי המידע נחוץ לו לצורך ביסוס טענת אכיפה בררנית, שתמציתה היא כי רשות האכיפה נהוגות איפא ואיפא, ומפלות בין יהודים ללא יהודים בכל הנוגע לפתחה בחקירה והעמדה לדין ביחס לעבירות הסתה לגזענות, אלימות וטרור, נמנעות או ממעטות לפתח בחקירה בגין עבירות אלה נגד יהודים, אך נוטות לפתח בחקירה ולהגיש כתב אישום בקלות רבה יותר נגד מי שאינם יהודים.

3. תגבות המשיבה נמסרה בכתב ביום 29.8.22, ובها נטען, כי לא העמדה תשתיית ראייתית ראשונית המבוססת את הטענה כי ההחלטה להעמיד את המבקש לדין מפללה אותו לרעה לעומת חסודים אחרים, ובפרט טענה המשיבה, כי המבקש לא הפנה למקרים דומים שבهم נמנעה המשיבה מהעמיד לדין וכי לא העמד בסיס לקיים של אכיפה בררנית שיטית וממושכת.

4. ביום 11.9.22 התקיים דיון בעלפה בבקשתו, במהלךו הוסיף ב"כ המבקש ראיות ומסמכים שונים, אשר על פי הנטען, מבסיסים תשתיית ראייתית ראשונית לקיומה של אכיפה בררנית, המצדיקה חיבור המשיבה במסירת המידע שהتابקש. בכלל זה הוגש ניר עדמה של התנועה הרפורמית על מדיניות האכיפה של עבירות הסתה לגזענות והסתה לאילמות שנערך בחודש אוגוסט 2022, וכן הוצג פניות למשטרה וליעוץ המשפט למשטרה בבקשתו לפתח בחקירה ביחס לפרטומי הסתה לאילמות ולגזענות שפורסמו בשרות החברתיות במהלך מבצע "שומר חומות" בהםן קריאות להתארגנות לביצוע מעשי אילמות כנגד אזרחים ותושבים ממוצא عربي.

בתום הדיון ביקשה המשיבה שהות להשלים תגבותה בכתב ביחס למסמכים שהוגשו במהלך הדיון.

5. ביום 21.10.22 הגישה המשיבה את השלמת טיעוניה בכתב, ושבה וביקשה לדוחות את הבקשה, בנימוק מרכזי שלפיו לא הוצגה תשתיית ראייתית ראשונית לקיומה של אכיפה בררנית, המחייבת אותה למסור את המידע המבוקש.

דין והכרעה

6. המבקש מואשם בעבירות לפי חוק המאבק בטרור התשע"א- 2016, ואולם המעשים המיוחסים לו הם התבטאויות, שהלבוש המשפטי שלhn דומה לעבירות הנכללות בסימן א' 1 לפרק ח' בחוק העונשין- הסתה לגזענות או אלימות, כולל עבירות המגבילות את חופש הביטוי מטרח מטרה להגן על החיים, על שלמות הגוף ועל הביטחון האישי. על כן, ההתיחסות במסגרת ההחלטה תتبסס גם על החלטות הנוגעות לאכיפת עבירות אלה לפי חוק העונשין.

7. במסגרת בקשה זו, קיבלת נתונים בדבר החלטות שהתקבלו בתיקים דומים, אין בית המשפט נדרש להכריע לגופה בטענה של אכיפה בררנית, אלא רק בשאלת האם להורות למשיבה לאסוף ולמסור למבקש את הנתונים

הנדרשים לו לצורך ביסוס טענת ההגנה הטענה, שכן על מנת שהיא בידי המבוקש להוכיח את טעنته, עליו להציג תשתיית ראייתית לביסוס טענותיו ואין די להעלות טענות בעלמא המבוססות על הנחות או "תחששות בطن". ראו לעניין זה דבריה של כב' השופטת ברק-אזור בע"פ 8551/11 **סלכני נ' מדינת ישראל** (פורסם ב公报 12.8.2012):

"טענת אכיפה ברורנית אינה רק טענה משפטית עקרונית. היא, קודם כל,
טענה עובדתית, וכפי שציין השופט י' זמיר בעניין זקין: 'רשות מינימלית
הębוקש לאכוף את החוק נהנית, כמו כל רשות מינימלית, מחזקת החוקיות.
מי שמעלה נגד הרשות טענה של אכיפה ברורנית, ולכן הוא מבקש לפטול את
ההחלטה, עליו הנintel להפריך זקקה זאת'.

8. אין חולק כי רובו המכريع של המידע הדרוש לביסוס מסד ראייתי בנוגע לטענת המבוקש בדבר אכיפה ברורנית, כגון כתבי אישום שהוגשו במקרים דומים, תיקים שנסגרו בנסיבות דומות ללא כתוב אישום וכיוצא בהן, אינם מצויים בידי המבוקש. משכך, דחית בקשתו של המבוקש לקבלת הנתונים עלולה לסקל את אפשרותו להניח תשתיית עובדתית בתמיכה לטענותיו. אף על פי כן, אין בכך בלבד כדי להצדיק את חיוב המדינה למסור למבקר מידע ומסמכים שאינם חומרីי חקירה בכך לאפשר לו לבסס טענותיו, אלא שעל המבוקש להעמיד תשתיית ראייתית ראשונית לכך שאכן ננקטה מולו אכיפה ברורנית (ראו בג"ץ 6396/96 **זקין נ' מדינת ישראל** (פ"ד נג(3) 289)).

9. תמצית טענתו של המבוקש במקרה דנן היא כי מדיניות האכיפה ביחס לעבירות המדוברות, מפללה באופן כללי בין יהודים למי שאינם יהודים. על כן לא מצאתי, במסגרת בקשה זו, שהיא בקשה מקדמית לקבלת מסמכים, להתייחס לטענות הנוגעות למאפייניו הקונקרטיים של המבוקש כפועל פוליטי ואדם בעל השפעה ציבורית רבה, אשר הצידקו, על פי הנרמז בטיעוני המשיבה, העמדתו לדין, ואף לא לטענה הנלויה אליה, ביחס למידת השפעה של הדברים על מעשי טרור ואלימות שבוצעו בפועל. טענות אלה הן אמנים בעלות משקל לא מבוטל, ואולם המקום הרואי לדון בהן הוא במסגרת בחינה לגופה של טענת ההגנה מן הצדיק, אם וכאשר זו תועלה על ידי המבוקש.

10. בדיון שהתקיים ביום 11.9.22 הגיעו ב"כ המבוקש מספר תלונות שהוגשו למשטרה ולוועץ המשפט למשרד בקשר לקריאות הסטה לגזענות והסתה לאלימות שפורסמו ברשומות החברתיות במהלך מבצע "שומר חומות", ובהן קריאות להתאrgan לפגיעה ולפגוע באזרחים ובתושבים ממוצא عربي. מתוך תוכן הפרטומים ניתן להניח, כי החשודים בפרסום רשומות אלה הם ממוצא יהודי. באחד הפרטומים נכתב, בין היתר:

"צבא האזרחים - תגובת הימין... מחר נפגש כדי להילחם על דמננו... דם יהודי
אינו הפקר....מתאפסים בכינוי לעיר העתיקה.... מומלץ להגיע רעלוי פנים.
מומלץ מכות ישות או לא לצלט כלל.... בהמשך נפורסם איפה להתאorgan על
אמצעי תקיפה".

בפרסום בקבוצה אחרת, שכונתה "毋וט לערבים בחיפה - קבוצת מלחה", נקראו חברי הקבוצה להגיע למקום

מסויים במועד מסויים.

כן הוצג פרסום נוסף שבו נכתב:

"**הodata חשובה מאוד!!!** היום משעה 6 בערב אנחנו ארגון לה פAMILIA יוצאים לרחובות ולשכונות בירושלים ולוד. כל מי שיעמוד מולנו יקבל את מה שמניע לו. תצאו עם חולצה צהובה! מדים של בית"ר שנוכל לזהות אתכם!! בני דודים אנחנו מחכים לכם".

בפרסום נוסף נכתב:

"**שלום לכל אזרח מדינת ישראל היהודים** הנה מתכבד להזמיןיכם לחתת חלק בקטלה המונית על ערבים שתתקיים מחר בשעה 20:00 ברחבת העם בעכו. נא הגיעו עם הציוד המתאים אגרופנים, חרבות, סכינים, קרשים, סלעים, אקדחים, רכבים עם מגן חזרים, הכל. היום מוחזירים את הכבוד היהודי הביתה אני מבקש להישמע להנחות לא להרביץ לשוטרים (גם אם הם מדברים ערבית רוב הסיכויים הם דרוזים שזה אומר שהם משלנו). נא להפיץ בקבוצות."

(השגיאות במקור)

11. התלונות על פרסומים אלה ועל מספר רב של פרסומים נוספים ברוח דומה שצוטטו בתלונות, לא צורפו לבקשת הריאונית שהגיש המבוקש, ואולם הם, הוגשו, כאמור, במעמד הדיון בבקשתה.

12. בתגובה המשלימה שהגישה המשיבה היא נמנעה מלהתייחס באופן קונקרטי לתלונות הללו, אשר כוללות קרייאות מפורשות לביצוע מעשי אלימות על רקע אידיאולוגי, ולהבהיר האם טופלו, האם נפתחה חקירה והאם הוגש כתבי אישום. לא ניתן לפטור את הנושא בטענה הכללית שלפייה "הבחינה בקשר לТИקים מעין אלה היא אך ורק ראייתית" (סעיף 2 לתגובה מיום 22.10.21).

13. בנסיבות אלה, אין מנוס מלקבוע כי המבוקש העמיד תשתיית ראייתית ראשונית להראות כי במקרים רבים שבהם פורסמו התבטאות בעלות אופי דומה מצד מי שנitin להניח כי משתיכים לאוכלוסייה יהודית, באותו תקופה שלא היה מתייחס כתוב האישום, לא נפתחו חקירות ולא הוגש כתבי אישום חרף קיומן של תלונות קונקרטיות שהצדיקו, לכל הפחות, פתיחה בחקירה. על כן קמה הצדקה לחיב את המשיבה למסור למבוקש נתונים בדבר פתיחה בחקירה והעמדה לדין במקרים דומים.

14. אשר לאופי הנתונים שיש למסור, לא מצאתי מקום, בשלב זה, להורות למשיבה למסור למבוקש העתק מכתבי האישום, מבקשות המעצר או מהחלטות בית המשפט, שכן הדבר מטיל עליה נטל בלתי סביר. ניתן להסתפק בציון מספר התיק, השתיכותו הלאומית של הנאשם בהבנה בין יהודים ללא יהודים, ציון העבירה שבוחש לביצועה נפתח

תיק החקירה, ובמקרים שבהם הוגש כתוב אישום- ציון הוראות החיקוק שיוחסו לנאים.

15. אשר לתיקים שנסגרו- על המשיבה לציין את עילת הסגירה, ואולם אין מקום לחיבתה במסירת תמצית הנימוקים להחלטה, שהם בגדיר תרשומת פנימית, אשר הראציאונליים המונעווים פרסום שרים וקויימים.

16. סיכום של דברים, אני מורה למשיבה למסור לבקשת נזונים בנוגע לכל תיק החקירה שנפתחו מיום 2018 עד יום 1.1.22 בחשד לביצוע עבירות של גלויז זהירות עם ארגון טרור /או הסתה לטרור, תוך ציון מספר התקיק, הזיהוי הלאומי של החשוד, ההחלטה שהתקבלה, וככל שהוחלט על סגירת התקיק- עילת הסגירה.

17. המידע ימסר עד ליום 22.11.10.

18. המזיכרות תעביר העתק ההחלטה לצדים.

ניתנה היום, ב' חשוון תשפ"ג, 27 אוקטובר 2022, בהעדך
הצדדים.